

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III/ 0 2 9 2 7 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 JÚL 27.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	<i>du</i>

A Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság az igazságügyi miniszter által kezdeményezett, [REDACTED] székhelyre kinevezett közjegyző elleni érdemtelenégi eljárásban meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

A fegyelmi tanács az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 25.§ (1) bekezdése alapján kezdeményezi az Alkotmánybíróságnál a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 2020. augusztus 31-ig hatályos 82.§ (1) bekezdés második mondatának 2020. szeptember 1. napjától történt hatályon kívül helyezésének és a Módtv. alapján kiegészített Kjtv. 82/A.§ (3) bekezdésének Alaptörvénybe ütközése megállapítását, és az Alaptörvény-ellenes rendelkezéseknek a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság előtt folyamatban levő Fgy.2/2020. számú érdemtelenégi eljárásban történő alkalmazásának kizárását.

A fegyelmi tanács az Fgy.2/2020. számú érdemtelenégi eljárást felfüggeszti.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az Fgy. 2/2019. számon indult érdemtelenégi eljárás adatai

Az igazságügyi miniszter képviselője 2019. június 21-én értesítette a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróságot, hogy [REDACTED] székhelyre kinevezett közjegyző részére a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 110. § (3) bekezdése szerint kézbesített felszólítás nem járt eredménnyel, kérte az elsőfokú fegyelmi bíróságot a Kjtv. 110. § (4) bekezdése szerinti érdemtelenégi eljárás során kívüli lefolytatására. Az értesítés utal arra, hogy a Budapesti Közjegyzői Kamara Elnöksége a 22/2019. számú elnökségi határozatában döntött az érdemtelenégi eljárás kezdeményezéséről figyelemmel arra is, hogy büntetőeljárás során a Budai Központi Kerületi Bíróság 2018. január 26-án elrendelte [REDACTED] házi őrizetét, majd 2018. március 5-én [REDACTED] előzetes letartóztatásba helyezte, 2018. július 5-én lehetővé tette az előzetes letartóztatás megszüntetését 60 millió forint óvadék letétele esetén. Az értesítés indokolása szerint [REDACTED] vel szemben vádirat benyújtására került sor felbujtóként elkövetett, a Btk. 373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő különösen jelentős kárt okozó csalás bűntette kísérletének, a Btk. a Btk. 376.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő különösen nagy értékre elkövetett hűtlen kezelés bűntettének, valamint a Btk. 345.§-ába ütköző hamis magánokirat felhasználása vétsége elkövetése miatt. Az értesítés szerint a vád tárgyává tett cselekmények és a további, újabb

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

2

nyomozások alapját képező cselekmények kifejezetten a közbizalommal szembeni visszaélésnek minősülnek, amelyeknek külön súlyt ad, hogy [REDACTED] mindezen cselekményeket hivatalos személyként, közjegyzői szolgálata alatt követte el. Az igazságügyi miniszter utalt arra is, hogy az eljárás alá vont közjegyzővel szemben Fgy.1/2018. és Fgy.2/2018. számon indultak fegyelmi eljárások.

[REDACTED] eljárás alá vont közjegyző az Fgy.2/2019. szám alatt indult érdemtelenégi eljárásban azzal védekezett, hogy nincs a fegyelmi bíróság vizsgálati körébe vonható magatartása; kifogásolta, hogy az eljárás kezdőirata nem tartalmazza, hogy mikor, mely cselekményével, milyen érdemtelenséget megalapozó magatartást tanúsított; kiemelten hivatkozott az ártatlanság vélelmére és arra, hogy amennyiben egy magatartás vádemelés tárgyát képezi, úgy ezen magatartás elbírálására a fegyelmi bíróságnak nincs hatásköre, büntetőeljárással párhuzamosan másik bírósági eljárás nem folyhat. Az eljárás alá vont közjegyző álláspontja szerint fegyelmi eljárás nem folytatható le a Kjtv. 75. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel. Az eljárás alá vont közjegyző előadta, hogy nincs tudomása arról, hogy eljárás folya ellene a Budaörsi Rendőrkapitányságon.

A fegyelmi tanács megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszéken van folyamatban 1.B.236/2019. szám alatt az a büntetőeljárás, amelynek I. rendű vádlottja [REDACTED]. Az eljárás alá vont közjegyzővel szemben folyamatban levő egyéb büntetőeljárásról a fegyelmi bíróságnak nincs hivatalos tudomása.

Az Fgy.1/2018. számú fegyelmi eljárást a Fegyelmi Bíróság jogerősen megszüntette.

Az Fgy.2/2018. számú fegyelmi eljárás során született jogerős fegyelmi határozat szerint [REDACTED] eljárás alá vont közjegyző vétkes fegyelmi vétség elkövetésében, vele szemben a Fegyelmi Bíróság pénzbírság és két év időtartamra hivatalból való felfüggesztés fegyelmi büntetést szabott ki.

A fegyelmi tanács a rendelkezésre álló összes adat együttes mérlegelése alapján a 2019. október 28-án kelt Fgy.2/2019/14/I. számú határozatával az érdemtelenégi eljárást megszüntette. A határozat indokolása szerint a kezdőiratban megjelölt fegyelmi eljárások tárgyát képező cselekmények a fegyelmi eljárásokban nyertek elbírálást, azokat nem lehet ismételtén értékelni a közjegyző érdemtelenége körében; az eljárás alá vont közjegyzővel szemben benyújtott vádirat alapján indult büntetőeljárás annak jogerős befejezése után értékelhető a közjegyző érdemtelenége tekintetében, és ezen eljárások tárgyán túlmenően konkrét cselekményre, magatartásra a miniszter értesítése nem tartalmazott utalást.

A Kúria mellett működő Fegyelmi Bíróság mint másodfokú fegyelmi bíróság a 2020. március 2-án kelt Kjó.Fgyf.8/2019/5. számú határozatával a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság Fgy.2/2019/14/I. számú határozatát hatályon kívül helyezte és az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A másodfokú határozat indokolása szerint az érdemtelenégi eljárás tárgyává tett magatartást akkor is érdemben kell vizsgálni, ha arra vonatkozó büntető-, vagy akár fegyelmi eljárás folyamatban van. Az érdemtelenégi eljárásban éppen azt kell vizsgálni, hogy az eljárások ténye,

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

3

azok jellege, száma, az alkalmazott kényszerintézkedések alapot adhatnak-e az érdemtelenység megállapítására. A másodfokú fegyelmi bíróság előírta, hogy a megismételt eljárásban érdemben, az iratokba való betekintés útján vizsgálni kell, hogy a büntető-, illetve a fegyelmi eljárás vagy eljárások ténye és kimenetele mennyiben és milyen módon befolyásolja a közjegyző szakmai és emberi hozzáállásának megítélését; a közjegyző személyes meghallgatása útján a fegyelmi tanácsnak közvetlen benyomást kell szereznie arról, hogy a közjegyző mindezekhez hogyan viszonyul, hogyan értékeli a történetek szakmai és személyes életére való kihatásait.

Az érdemtelenégi ügyben a megismételt eljárás száma Fgy.2/2020.

Az Országgyűlés a 2020. július 3-i ülésnapján elfogadta az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvényt (a továbbiakban: Módtv.), amely több ponton módosította a folyamatban lévő Fgy.2/2020. számú eljárásban alkalmazandó közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvényt.

A Kjtv. 182.§ (8) bekezdése szerint az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XCII. törvénnyel megállapított 79/A. §-t, 80. § (2) - (2b) bekezdést a 2020. szeptember 1. után megindult fegyelmi eljárásokra kell alkalmazni. A Kjtv. módosított 82.§ és beiktatott 82/A.§ rendelkezései 2020. szeptember 1-jén léptek hatályba, azokat jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

A megismételt eljárásban az eljárás alá vont közjegyző kérte a fegyelmi tanács három közjegyző tagjának kizárását, a tanács közjegyző tagjai a saját mellőzésükhöz nem járultak hozzá. A Kjtv. 82.§ (6) bekezdése értelmében a kizárási kérelemről a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság másik fegyelmi tanácsa döntött; [REDACTED] fegyelmi bírók kizárását megtagadta azzal, hogy a határozat ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a fegyelmi határozat elleni fellebbezésben támadható.

Az eljárás alá vont közjegyző indítványozta az eljárás felfüggesztését és az Alkotmánybíróságnál egyedi normakontroll eljárás kezdeményezését. Kifogásolta, hogy a Módtv. hatálybalépése következtében a már folyamatban lévő eljárásban is megszűnt az eljárás alá vont személynek az a joga, hogy a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolja, amit a Módtv. hatályba lépése előtt a Kjtv. 82.§ (1) bekezdésének második mondata lehetővé tett; továbbá megszűnt az eljárás alá vont személynek az a joga is, hogy a kizárási kérdésében hozott döntéssel szemben önálló jogorvoslattal éljen; a Kjtv. korábban hatályos rendelkezései értelmében ugyanis az eljárás alá vont személy a törvényszék fegyelmi tanácsának határozata ellen fellebbezést terjeszthetett elő a Kúria mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bírósághoz mint másodfokú bírósághoz, a jelenleg hatályos Kjtv. 82/A. § (3) bekezdése ezt az önálló jogorvoslati jogot kizárja. Az eljárás alá vont közjegyző kifogásolta, hogy az érdemtelenégi eljárás tartama alatt az eljárás egyik alanya, az igazságügyi miniszter kezdeményezésére törvénymódosítás lépett hatályba, amely az eljárás folyamatban léte alatt fosztotta meg öt olyan jogoktól, amelyek korábban megillették. Az eljárás alá vont közjegyző utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatában éppen a közjegyzői fegyelmi

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

4

eljárások differentia specificajaként és egyfajta garanciális szabályként határozta meg a Kjt. 82. § (1) bekezdésének második mondata szerinti, az eljáró tanács egy tagjának indok nélküli kifogásolásának lehetőségét, és ezen garanciális szabályhoz – éppen a közjegyzői fegyelmi bíróság sajátos összetétele okán – szervesen kapcsolódott további garanciális szabályként a kizárás kérdésében hozott döntéssel szembeni önálló jogorvoslati jog; az Alkotmánybíróság 28/2019. (XI. 4.) AB határozatának [45] és [47] bekezdésére hivatkozott. Az eljárás alá vont közjegyző rámutatott arra is, hogy a területi kamara elnöksége delegálta a három közjegyző bírót, ezáltal egy közjegyzői többséget (szavazattöbbséget) felmutató bíróság állt fel; a közjegyző fegyelmi bírók egyidejűleg végzett főállású közjegyzői tevékenységét az az elnökség ellenőrzi, amelyik megválasztja őket fegyelmi bírónak, így a közjegyző bírók nem függetlenek teljes mértékben az elnökségtől. A közjegyző-bíró a fegyelmi bíróvá választást követően is a területi kamara tagja marad, és közjegyzőként dolgozik, fizeti a kamarai hozzájárulást, így megmarad az a függőségi viszony, amelynek keretében az elnökség rendszeresen ellenőrzi a közjegyző-bíró ügyvitelét, hivatali működését és magatartását. A törvény olyan öttagú bíróságot állít fel, amelybe maga az eljárást kezdeményező elnökség többséget delegál, míg az eljárás alá vont közjegyző egy bírót sem delegál. Az eljárás alá vont közjegyző kiemelte, hogy ezen sajátos összeállítású fegyelmi bíróság okán garanciális szabályként érvényesült az eljárás alá vont személy kifogásolási joga és a kizárás kérdésében hozott döntéssel szembeni önálló jogorvoslati joga, mint a feltétlen érvényesülést igénylő pártatlan és tisztességes eljáráshoz fűződő alapjog egyik biztosítója.

Az eljárás alá vont közjegyző a Módtv. rendelkezéseinek hatályba lépésével kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az Alkotmánybíróság megfogalmazta a visszaható hatály azon esetét, amely a már létrejött, de még le nem zárt jogviszonyokat érinti: "valamely jogszabály azonban nem csupán akkor minősülhet a visszaható hatály tilalmába ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés nem visszaható hatállyal történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is - visszamenőleg alkalmazni kell" [57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994. 316., 324.]. Utalt továbbá az Alkotmánybíróság a 3189/2013. (X. 22.) AB határozatára, amely szerint nem vitásan sérti a jogbiztonság elvét az a szabályozás, amely a kihirdetését megelőző időre állapít meg új kötelezettséget vagy nyilvánít valamely magatartást jogellenessé (valódi visszaható hatály); ugyanígy alkotmányellenesnek minősítette az Alkotmánybíróság (Indokolás [13]) azt a szabályozást is, amely kimondta a szabály alkalmazását a folyamatban lévő ügyekre is (azonnali hatály). Az eljárás alá vont közjegyző utalt arra, hogy a Módtv. kifogásolt rendelkezéseit alkalmazni kell a folyamatban lévő ügyekben is, és ezáltal a jogszabályváltozás az eljárás alá vont közjegyző korábban biztosított kifogásolási jogát és önálló jogorvoslati jogát elvonja a folyamatban lévő eljárásban, a támadott szabályozás a hátrányos tartalmú visszaható hatályú szabályozás tilalmába ütközik, és sérti az Alaptörvényben deklarált jogbiztonság elvét.

Az alkalmazandó jogszabályok releváns rendelkezései

Az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus jogállam.

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

5

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria. A (2) bekezdés alapján a bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

Az Alaptörvény 27. cikk (1) bekezdése értelmében a bíróság - ha törvény másképpen nem rendelkezik - tanácsban ítélik. A (2) bekezdés szerint törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítékezésben.

Az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Abtv. 25. § (1) bekezdése szerint ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította, - a bírósági eljárás felfüggesztése mellett - az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 2.§ (2) bekezdése értelmében jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. A (3) bekezdés szerint a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell megállapítani, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. A (4) bekezdés a) pontja alapján a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály megfelelően az Alaptörvényből eredő tartalmi és formai követelményeknek.

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

6

A Jat. 7. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet.

A Jat. 15. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.

A Kjt. 82.§-ának 2020. augusztus 31-ig hatályos szövege:

A 82.§ (1) bekezdés szerint, ha olyan körülmény merül fel, amely a vizsgálóbiztosnak, a fegyelmi bíróság elnökének, illetőleg a fegyelmi tanács elnökének vagy tagjának elfogulatlanságát kétségessé teszi, a fegyelmi eljárás alá vont személy elfogultsági kifogást terjeszthet elő. *Ezenkívül joga van a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolni.* A (2) bekezdés értelmében az elfogultságról a fegyelmi tanács határoz. A (3) bekezdés alapján, ha a fegyelmi bíróság elfogultság vagy kizáró ok miatt határozatképtelenné válik, a Kúria jelöli ki az eljáró fegyelmi tanácsot.

A Módtv. 6. §-a szerint a Kjt. 82. §-a helyébe a következő rendelkezés lépett:

82. § (1) A vizsgálóbiztos a fegyelmi bíróság elnökének haladéktalanul bejelenti, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A bejelentést követően - vagy ha a vizsgálóbiztos kizárási kérelem előterjesztése esetén a saját mellőzéséhez hozzájárult - a fegyelmi bíróság elnöke másik vizsgálóbiztost jelöl ki.

(2) Ha a vizsgálóbiztos ellen az eljárás alá vont személy kizárási kérelmet terjeszt elő, és a vizsgálóbiztos a saját mellőzéséhez nem járult hozzá, a kizárási kérelemről a fegyelmi tanács dönt. Ha a vizsgálóbiztossal szemben kizárási ok áll fenn, a fegyelmi bíróság elnöke másik vizsgálóbiztost jelöl ki, a kizárási kérelem elutasítása esetén a vizsgálatot a beosztás szerinti vizsgálóbiztos folytatja le. Ha a fegyelmi bírósághoz kinevezett mindkét vizsgálóbiztossal szemben kizárási ok áll fenn, a Kúria elnöke más törvényszék mellett működő vizsgálóbiztost jelöl ki a vizsgálat lefolytatására.

(3) A fegyelmi tanács elnöke vagy bíró tagja a fegyelmi bíróság elnökének haladéktalanul bejelenti, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A bejelentést követően - vagy ha az érintett személy kizárási kérelem előterjesztése esetén a saját mellőzéséhez hozzájárult - a fegyelmi bíróság elnöke az eljárás lefolytatására másik fegyelmi tanácsot jelöl ki.

(4) Ha a fegyelmi tanács elnöke vagy bíró tagja ellen az eljárás alá vont személy kizárási kérelmet terjeszt elő, és az érintett személy a saját mellőzéséhez nem járult hozzá, a kizárási kérelemről a másik fegyelmi tanács dönt. Ha a fegyelmi tanács elnökével vagy bíró tagjával szemben kizárási ok áll fenn, a fegyelmi bíróság elnöke a másik fegyelmi tanácsot jelöli ki, a kizárási kérelem elutasítása esetén a fegyelmi eljárást a fegyelmi bíróság kizárási kérelemmel érintett fegyelmi tanácsa folytatja le. Ha a fegyelmi bírósághoz kinevezett mindkét tanács elnökével vagy bíró tagjával szemben kizárási ok áll fenn, a fegyelmi eljárás lefolytatására a Kúria elnöke másik fegyelmi bíróságot jelöl ki.

(5) A fegyelmi bíróság közjegyző tagja a fegyelmi bíróság elnökének haladéktalanul bejelenti, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A bejelentést követően - vagy ha az érintett közjegyző tag

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

7

kizárási kérelem előterjesztése esetén a saját mellőzéséhez hozzájárult - a fegyelmi bíróság elnöke másik közjegyző tagot jelöl ki.

(6) Ha a fegyelmi bíróság közjegyző tagja ellen az eljárás alá vont személy kizárási kérelmet terjeszt elő, és az érintett közjegyző tag a saját mellőzéséhez nem járult hozzá, a kizárási kérelemtől a másik fegyelmi tanács dönt. Ha a fegyelmi bíróság közjegyző tagjával szemben kizárási ok áll fenn, a fegyelmi bíróság elnöke másik közjegyző tagot jelöl ki, a kizárási kérelem elutasítása esetén a fegyelmi eljárást az érintett fegyelmi tanács az eredeti összetételben folytatja le.

(7) A fegyelmi bíróság elnöke a Kúria elnökének haladéktalanul bejelenti, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A bejelentést követően - vagy ha a fegyelmi bíróság elnöke kizárási kérelem előterjesztése esetén a saját mellőzéséhez hozzájárult - a Kúria elnöke másik fegyelmi bíróságot jelöl ki.

(8) Ha a fegyelmi bíróság elnöke ellen az eljárás alá vont személy kizárási kérelmet terjeszt elő, és a fegyelmi bíróság elnöke a saját mellőzéséhez nem járult hozzá, a kizárási kérelemtől a Kúria elnöke dönt. Ha a fegyelmi bíróság elnökével szemben kizárási ok áll fenn, a Kúria elnöke másik fegyelmi bíróságot jelöl ki.

(9) Ha a Kúria mellett működő fegyelmi bíróság elnökével szemben áll fenn kizárási ok, akkor a Kúria ügyelosztás szerint soron következő fegyelmi tanácsa az ügyrend alapján soron következő közjegyző tagok közreműködésével jár el.

A Módtv. 7. §-a értelmében a Kjtv. a következő 82/A. §-sal egészül ki:

82/A. § (1) A fegyelmi bíróság azon tagja, aki a személyére vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, vagy aki ellen kizárási kérelmet terjesztettek elő, bejelentése, illetve a kizárási kérelem elintézéséig nem járhat el.

(2) A kizárási kérdésben az eljáró bíróság soron kívül határoz.

(3) A kizárási kérdésben hozott döntéssel szemben önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a fegyelmi határozat elleni fellebbezésben támadható.

A Módtv. 89. § (1) bekezdése alapján ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba. A (2) bekezdés szerint a 2-10. §, a 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § 2020. szeptember 1-jén lép hatályba.

A bírói kezdeményezés indokai

Az Igazságügyi Miniszter által 2019. június 21-én kezdeményezett, Fgy. 2/2020. szám alatt folyamatban lévő érdemtelenségi eljárásban a fegyelmi tanácsnak alkalmaznia kell a Módtv. 6. és 7.§-ai alapján módosult Kjtv. rendelkezéseit. Az érdemtelenségi ügyben eljáró fegyelmi tanácsnak az Alaptörvény 28. cikke értelmében figyelnie kell az alkalmazandó jogszabály és az Alaptörvény összhangjára. A fegyelmi tanács megítélése szerint a Kjtv. 2020. szeptember 1-jén hatályba lépett módosított 82.§ (1) bekezdése és a beiktatott 82/A.§ (3) bekezdése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő jogot, ezért szükséges ezen jogszabályok Alaptörvénybe ütközésének megállapítása és az érintett jogszabályi rendelkezések jelen érdemtelenségi eljárásban való alkalmazásának kizárása.

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

8

Az érdemtelenégi eljárás megindulásakor hatályos Kjtv. 82.§ (1) bekezdése szerint, ha olyan körülmény merül fel, amely a vizsgálóbiztosnak, a fegyelmi bíróság elnökének, illetőleg a fegyelmi tanács elnökének vagy tagjának elfogulatlanságát kétségessé teszi, a fegyelmi eljárás alá vont személy elfogultsági kifogást terjeszthet elő. *Ezenkívül joga van a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolni.*

Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában [32/2002.(VII.4.) AB határozat] megállapította, hogy a közjegyzők fegyelmi ügyeiben eljáró bíróság igazságszolgáltatási szerepet tölt be; a Kjtv. alapján létrehozott független bíróság. A közjegyzői fegyelmi bíróság eljárásával kapcsolatban is teljesülnie kell tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében írtaknak.

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárásról kialakított álláspontját a 6/1998. (III.11.) AB határozatában rögzítette, amelyet utóbb több határozatában megerősített; többek között a 22/2014. (VII.15.) AB határozat indokolásának [49] bekezdésében, amely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével nevesíthetők a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok. Ezek különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága (ami nem garantálja a döntés igazságosságát), a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, továbbá az ésszerű időn belüli elbírálás. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége. Az indokolás [50] bekezdése szerint ahogyan arra az Abh. is utal, az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában foglalta össze. A tisztességes eljárás (fair trial) az Alkotmánybíróság ezen döntésében kimunkált alkotmányos mérce szerint „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.] A tisztességes eljárás követelménye által meghatározott garanciák, „[...] a bírósághoz való jog megannyi konkrét feltételét tartalmazza, amelyek nem abszolútak abban az értelemben, mint például az említett ártatlanság vélelme, de amelyek az általános szabály szerinti mérlegelésnek mégis abszolút korlátai. Nincs olyan szükségesség, amely miatt a tárgyalás tisztességes voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne; hanem a tisztességes tárgyalás fogalmán belül alakítandó ki olyan ismérrendszer, amely annak tartalmát adja, s csak ezen belül értékelhető bizonyos korlátozások szükséges és arányos volta.” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 99.]. Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság korábbi döntésére visszautalva megerősítette: „[a]z Alkotmánybíróság az Abh.-ban [értsd: 6/1998. (III. 11.) AB határozatában] utalt arra, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.” (Abh., ABH 2004, 241, 266.)

A fegyelmi tanács pártatlanságát a kizárásra vonatkozó szabályok biztosítják, e szabályok mellett az eljárás megindulásakor hatályos Kjtv. 82.§ (1) bekezdése az eljárás alá vont közjegyző részére lehetővé tette a kizárás iránti kérelem mellett azt is, hogy a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolja. Ez a jogszabályi rendelkezés garanciális volt,

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

9

a felek fegyveregyenlőségét, a fair eljárásrendet szolgálta, hiszen a fegyelmi eljárás során az eljárás alá vont közjegyző ilyen módon kapott jogot a fegyelmi tanács összetételének meghatározása körében.

Az Alkotmánybíróság a 28/2019.(XI.4.) határozatában vizsgálta a közjegyzői fegyelmi bíróságok megalakításának és eljárásának egyes részletszabályait összehasonlítva az egyéb foglalkoztatási, hivatásrendi fegyelmi eljárások szabályaival. A határozat indokolása [44] bekezdésében az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a bírák, az önálló bírósági végrehajtók (végrehajtó-helyettesek, végrehajtójelöltek) és a közjegyzők (közjegyzőhelyettesek, közjegyzőjelöltek) fegyelmi felelősségének megállapításáról, a jogkövetkezményekről egy eleve erre a célra (is) létrehozott bíróság dönt. A közjegyzők fegyelmi eljárása azonban olyan sajátosságokat mutat, amelyek még e csoporton belül is elkülönülést eredményeznek. Míg a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 101. §-a, illetve a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Bvht.) 270. §-a 1-1 első fokon (a Budapest területén működő ítélőtábla mellett működő elsőfokú szolgálati bíróság, valamint a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság), illetve 1-1 másodfokon eljáró bíróságot határoz meg (a Kúria mellett működő másodfokú szolgálati bíróság, valamint a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság), addig a közjegyzők esetében elsőfokú fegyelmi bíróságként 5 különböző bíróság járhat el; az illetékesség pedig aszerint alakul, hogy a közjegyző mely területi kamara tagja. A határozat indokolásának [45] bekezdésében az Alkotmánybíróság leírta, hogy a másik fontos különbség, hogy míg a bírák és az önálló bírósági végrehajtók esetében a bíróságnak csak hivatásos bíró tagjai vannak, addig a közjegyzők esetében az eljáró fegyelmi tanács 2 bíróból (köztük az elnök) és 3 közjegyzőből áll. A szolgálati bíróság és a végrehajtói fegyelmi bíróság tagjait az Országos Bírói Tanács nevezi ki [Bjt. 102. §, illetve Bvht. 272. § (1) bekezdés], a közjegyzők fegyelmi bíróságaiba viszont egyrészt a területi kamarák elnöksége választ a kamara tagjai közül fegyelmi bírót, másrészt az 5-5 hivatásos bíró tagot a törvényszékek elnökei, illetve a Kúria elnöke nevezi ki. Az Alkotmánybíróság a határozat indokolásának [54] bekezdésében leírta, hogy a közjegyző fegyelmi ügyét a közjegyzői fegyelmi bíróság bírálja el; a bíróság két szinten működik. Első fokon a területi kamarák székhelye szerinti törvényszékeken működő fegyelmi bíróság dönt, másodfokon pedig a Kúrián működő fegyelmi bíróság. A területi elnökség a törvényszékhez 6, a Kúriához 2 közjegyzőt választ fegyelmi bírónak, és a törvényszéki fegyelmi bírósághoz két közjegyzőt választ vizsgálóbiztosnak. A fegyelmi bíróság 5-5 bíró tagját a törvényszékek, illetve a Kúria elnöke nevezi ki. A fegyelmi bíróság elnökét és elnökhelyettesét a tagok maguk közül választják a bírói képesítésű tagok sorából. Az eljárás alá vont személyek fegyelmi ügyeiben első fokon a törvényszéknek, másodfokon a Kúriának a közjegyzői fegyelmi tanácsa (a továbbiakban: fegyelmi tanács) jár el. A fegyelmi tanács 5 tagú, elnöke bíró, 1 tagja bíró, 3 tagja közjegyző; a fegyelmi tanács munkájának előkészítését, a vizsgálat lefolytatását vizsgálóbiztos végezheti.

A fegyelmi tanács kiemeli, hogy a 28/2019.(XI.4.) AB határozat indokolásának [61] bekezdésében az Alkotmánybíróság a fegyelmi ügyben eljáró tanácsok összetételére vonatkozó szabályok körében a tisztességes eljárást biztosító kiemelt szabályként értékelte a Kjt. 82. § (1) bekezdésének második mondatát: „[Ha olyan körülmény merül fel, amely a vizsgálóbiztosnak, a fegyelmi bíróság elnökének, illetőleg a fegyelmi tanács elnökének vagy tagjának

elfogulatlanságát kétségesse teszi, a fegyelmi eljárás alá vont személy elfogultsági kifogást terjeszthet elő.] Ezenkívül joga van a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolni.”

Jelen érdemtelenégi eljárásban az eljárás alá vont közjegyző nem jogosult a fegyelmi tanács egy tagját az ok megjelölése nélkül kifogásolni, mert 2020. szeptember 1. napján a Módtv. a Kjtv. 82.§ (1) bekezdés második mondatát hatályon kívül helyezte. A fegyelmi tanács kiemeli, hogy az eljárás során a jogszabályváltozás előtt az eljárás alá vont közjegyző nem élhetett a Kjtv. 82.§ (1) bekezdés második mondatában biztosított joggal, hiszen a fegyelmi tanács a 2019. október 28-án tárgyaláson kívül, tanácsülésben hozta meg az Fgy.2/2019/14/I. számú határozatát, a megismételt eljárásban kitűzött tárgyalást megelőzően pedig már hatályba lépett a Módtv. ezen rendelkezése. Az érdemtelenégi eljárásban az eljárás alá vont közjegyzőt a jogszabályváltozás megfosztotta az eljárás megindulása idején biztosított jogától, amely kifogásolási jog garanciális jellegű volt, lehetőséget adott a fegyelmi tanács összetételével kapcsolatos jog gyakorlására.

Az érdemtelenégi eljárás első tárgyalásán, 2020. december 11-én az eljárás alá vont közjegyző kérte kizárni a tanács közjegyző-bíró tagjait: [REDACTED]

[REDACTED] A kizárás iránti kérelmet a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság másik tanácsa bírálta el a Kjtv. Módtv. alapján kiegészített 82/A.§-a szerint; az érintett fegyelmi bírót kizárását megtagadta azzal, hogy a határozat ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a fegyelmi határozat elleni fellebbezésben támadható. A Módtv. hatályba lépése előtt a kizárási kérelem körében az érintett fegyelmi tanács hozott határozatot, amellyel szemben fellebbezéssel élhetett az eljárás alá vont közjegyző, és a fellebbezést a Kúria mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság mint másodfokú bíróság bírálta el. A fegyelmi tanács a Kjtv. 82/A.§ (3) bekezdését hangsúlyozottan jelen megismételt érdemtelenégi eljárásban az eljárás alá vont közjegyző eljárési jogainak csorbításaként értékelte, amely a tisztességes eljáráshoz fűződő, az Alaptörvény által deklarált jogba ütközik.

A fegyelmi tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont személynek a tanács egy tagjával szembeni kifogásolási jogának, valamint a kizárási ügyben született döntéssel szembeni fellebbezési jogának megszűnése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított jogot. A kifogásolási jog hiányában hangsúlyossá válik jelen ügyben, hogy az öttagú fegyelmi tanács többségét az a területi közjegyzői kamara delegálta, amelynek elnöksége által hozott határozat indította meg az Igazságügyi Minisztérium eljárását, ugyanakkor az eljárás alá vont közjegyző nem jogosult bírót delegálni a fegyelmi tanácsba, és még a fegyelmi tanács egy tagját illető, indokolás nélküli kifogásolási jog sem illeti meg.

A fegyelmi tanács utal arra, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel nem állítható szembe más alapvető jog vagy alkotmányos cél. A fegyelmi eljárás során a fegyelmi tanács köteles biztosítani az eljárás tisztességes voltát, az eljáró fegyelmi tanács pártatlanságát, és a fegyelmi tanács egyhangú döntése alapján ezen Alaptörvény által védett joggal a Kjtv. 2020. szeptember 1. napján hatályba lépett 82.§ (1) bekezdése és a 82/A.§ (3) bekezdése ellentétes, a rendelkezéseknek a folyamatban lévő érdemtelenégi eljárásban való alkalmazása az

**A Fővárosi Törvényszék mellett működő
Közjegyzői Fegyelmi Bíróság
Fgy.2/2020/31-I.**

11

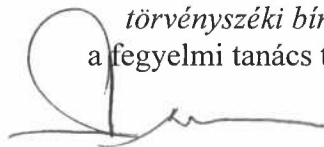
Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményét sérti.

A fegyelmi tanács mindezek alapján kezdeményezi a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 2020. augusztus 31-ig hatályos 82.§ (1) bekezdés második mondatának 2020. szeptember 1. napjától történt hatályon kívül helyezésének és a Módtv. alapján kiegészített Kjtv. 82/A.§ (3) bekezdésének Alaptörvénybe ütközése megállapítását, és az Alaptörvény-ellenes rendelkezéseknek a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság előtt folyamatban levő Fgy.2/2020. számú érdemtelenégi eljárásban történő alkalmazásának kizárását.

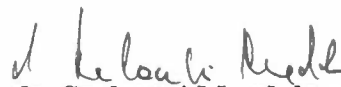
A fegyelmi tanács az érdemtelenégi eljárást Abtv. 25. § (1) bekezdése alapján felfüggesztette.

Budapest, 2021. július 8.

dr. Pávlisz Beatrix Hajnalka
törvényszéki bíró
a fegyelmi tanács tagja

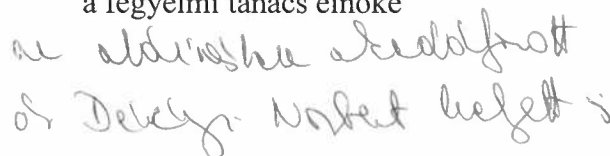

dr. Pusztavári Andrea
közjegyző
a fegyelmi tanács tagja

dr. Szalontai Magdolna Rozália
közjegyző
a fegyelmi tanács tagja

dr. Dévényi Norbert
közjegyző
a fegyelmi tanács tagja

dr. Brunner dr. Kerekes Gyöngyi
törvényszéki bíró
a fegyelmi tanács elnöke

a bírósághoz a beadványt
dr. Dévényi Norbert kezelt is

